

แนะนำหนังสือเก่า

อนันต์ชัย เลหาพะพันธุ์*

Wright, Arnold and Breakspear, Oliver T. Twentieth Century Impressions of Siam : Its History, People, Commerce, Industries, and Resources. London : Lloyd's Greater Britain Publishing Company, Ltd, 1908.

Twentieth Century Impressions of Siam : Its History, People, Commerce, Industries, and Resources เป็นหนังสือภาษาอังกฤษเล่มหนึ่งในชุดหนังสือที่เกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่จัดพิมพ์ขึ้นเมื่อประมาณ ๑๐๐ ปีที่แล้ว หนังสือชุดนี้มีหลายเล่มด้วยกัน แต่ปัจจุบันปรากฏให้เห็นเพียงเฉพาะเล่มที่เกี่ยวกับพม่า มลายา สิงคโปร์ ยองกง เชียงไฮ้ ตลอดจนเมืองท่าอื่นๆ ของจีนที่ต่างชาติได้สิทธิในการเช่า และไทย (สยาม) เท่านั้น Twentieth Century Impressions of Siam มีอาร์โนลด์ ไรต์ (Arnold Wright) เป็นบรรณาธิการใหญ่ และโอลิเวอร์ ที. เบรกสเปียร์ (Oliver T. Breakspear) เป็นบรรณาธิการผู้ช่วย สำนักพิมพ์ Lloyd's Greater Britain Publishing Company, Ltd. ประเทศอังกฤษจัดพิมพ์ขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๐๘ ซึ่งตรงกับ พ.ศ. ๒๔๕๑ ใน

* รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ และมีพระเจ้า
น้องยาเธอกรมหลวงดำรงราชานุภาพ (พระอิสริยยศในขณะนั้น) เสนาบดีว่าการกระทรวง
มหาดไทยประทานคำปรึกษาและประทานภาพถ่ายที่ทรงสะสมไว้เพื่อใช้ประกอบเนื้อหา
ด้วย หนังสือมีขนาดใหญ่ (oversize) พิมพ์ ๓ คอลัมน์ พร้อมภาพประกอบ ความหนา
จำนวน ๓๐๒ หน้า ใน ค.ศ. ๑๙๙๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) บริษัท White Lotus Co., Ltd กรุงเทพฯ
ได้รับอนุญาตจากสำนักพิมพ์ Lloyd's Greater Britain Publishing Company, Ltd ให้
จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ซึ่งเป็นหนังสือหายากตามต้นฉบับเดิม โดยจัดพิมพ์ขึ้นในประเทศ
สิงคโปร์ นับเป็นการอนุรักษ์ให้ Twentieth Century Impressions of Siam : Its
History, People, Commerce, Industries, and Resources เป็นมรดกทาง
ภูมิปัญญาและบทบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญสืบทอดต่อไป

เนื้อหาของ Twentieth Century Impressions of Siam สามารถแบ่งออก
เป็น ๒๑ หมวดหรือหัวข้อ ประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ดังนี้

๑. ประวัติศาสตร์และพระราชวงศ์
๒. รัฐธรรมนูญและกฎหมาย
๓. กองทัพบกและกองทัพเรือ
๔. ตำรวจนครบาล / กองตระเวนและตำรวจภูธร
๕. การคลัง
๖. การสำรวจเส้นทางคมนาคมและการสื่อสาร
๗. การสาธารณสุขและการพยาบาล
๘. การส่งออกและนำเข้าสินค้า และการขนส่งทางเรือ
๙. การผลิตข้าว
๑๐. อุตสาหกรรมไม้สัก
- ๑๑.เหมืองแร่และการจัดการ
๑๒. พัฒนาการด้านวิศวกรรม
๑๓. รูปแบบของการคมนาคมและการสื่อสาร
๑๔. ศาสนาต่างๆ
๑๕. ภาษา (ไทย)
๑๖. ขนบธรรมเนียมประเพณี

คณะเสนาบดีในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ประกอบด้วย
เจ้านายและขุนนาง

๑๗. การศึกษา

๑๘. การกีฬา

๑๙. กรุงเทพฯ

๒๐. ถนนและสุขาภิบาลในกรุงเทพฯ และ

๒๑. การพิมพ์

อาร์โนลด์ ไวท์ ไม่เพียงจะทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการใหญ่ของหนังสือเล่มนี้เท่านั้น แต่เขายังเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและเขียนหัวข้อเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และราชวงศ์อีกด้วย ซึ่งเป็นการแนะนำให้ชาวต่างชาติได้รู้จักประวัติศาสตร์สยามตั้งแต่เริ่มมีความสัมพันธ์กับต่างประเทศในสมัยอยุธยา โดยโปรตุเกสเป็นชาติตะวันตกชาติแรกที่เข้ามาติดต่อค้าขายด้วย การเข้ามาของอังกฤษที่ปัตตานี การแข่งขันทางการค้าระหว่างอังกฤษกับดัตช์ เรื่องราวภายในกรุงศรีอยุธยาที่เกี่ยวกับการเข้ามามีอำนาจของคอนสแตนติน ฟอลคอน นักผจญภัยชาวกรีกที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นออกญาวิชาเยนทร์ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ซึ่งเขามีตำแหน่งสมุหนายกเทียบเท่าอัครมหาเสนาบดี การส่งคณะทูตไปเข้าเฝ้าและเจริญพระราชไมตรีกับพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งฝรั่งเศส สงครามระหว่างสยามกับกอลกอนดาซึ่งเป็นเมืองการค้าตั้งอยู่ในอินเดีย จนถึงสมัยสมเด็จพระเพทราชาและการเสื่อมอำนาจของกรุงศรีอยุธยา

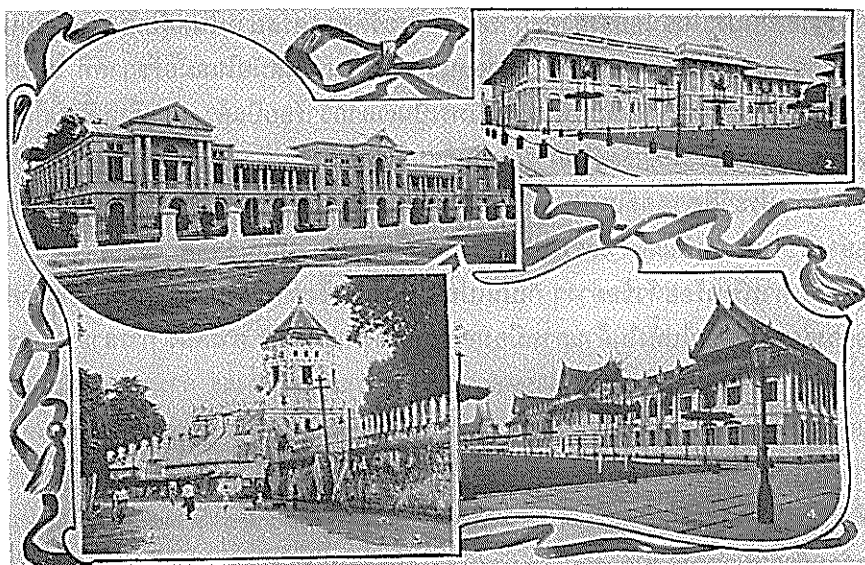
ส่วนประวัติศาสตร์สยามในสมัยรัตนโกสินทร์จะเน้นตั้งแต่การเข้ามาติดต่อค้าขายของชาวต่างชาติกับสยามอีกครั้งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ จนถึงช่วงที่อังกฤษส่งเซอร์จอห์น เบาวริงเข้ามาทำสนธิสัญญาเบาวริงกับสยามใน พ.ศ. ๒๓๙๘ ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ทั้งยังให้รายละเอียดเรื่องการเสด็จขึ้นครองราชสมบัติของรัชกาลที่ ๔ กับปัญหาการเมืองภายในและการมีกษัตริย์ ๒ พระองค์ คือพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว พระอนุชาธิราชที่ครองราชย์ร่วมกัน การส่งคณะทูตไปเจริญพระราชไมตรีกับอังกฤษในรัชสมัยสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรียใน พ.ศ. ๒๓๙๙ หลังการทำสนธิสัญญาเบาวริง ซึ่งคณะทูตก็ได้รับการต้อนรับอย่างเอิกเกริก (ใช้บันทึกของล่ามเล่าข่าวบรรยากาศ) ส่วนในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ก็กล่าวถึงความพยายามของทั้งอังกฤษและฝรั่งเศสในการแย่งชิงสยามและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ขณะเดียวกัน

เอกอัครราชทูตชาติต่างๆ ประจำกรุงสยาม

ในช่วง ๒ ทศวรรษสุดท้ายของคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ จนถึงทศวรรษแรกของคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ (ประมาณ พ.ศ. ๒๓๒๐-๒๓๕๐) ก็สะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงของสยามในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าแบบอารยประเทศตะวันตกในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นเสมือนการเกริ่นนำที่จะนำไปสู่รายละเอียดในหัวข้อต่างๆ ต่อไป ส่วนในเรื่องที่เกี่ยวกับพระราชวงศ์ ก็เป็นการเสนอพระราชประวัติสั้นๆ ของสิ้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ เท่านั้น

โดยความเป็นจริง เรื่องราวของสยามตั้งแต่หัวข้อที่ ๒ เป็นต้นไปจนจบเล่มนั้น เป็นเสมือน “การรายงานและความประทับใจ” ที่มีต่อสยามในการสร้างประเทศให้ทันสมัยของผู้เขียนแต่ละคนที่รับผิดชอบในการเขียนหัวข้อต่างๆ เหล่านั้น ผู้เขียนเป็นชาวต่างชาติจากหลาย ๆ ประเทศที่ต่างล้วนมีความสามารถเฉพาะด้านและต่างก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณเลือกสรรจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวให้เข้ามาช่วยในการวางพื้นฐานการดำเนินงานของหน่วยงานและกระทรวงต่างๆ การเข้ามารับราชการในสยามของพวกเขาต่างกล่าวนี้ก็สะท้อนให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถและพระวิสัยทัศน์ในการสร้างสยามให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ ทั้งในหลายกรณีก็เป็นการเจริญก้าวหน้ากว่าประเทศเพื่อนบ้านมาก บุคคลที่รับผิดชอบ

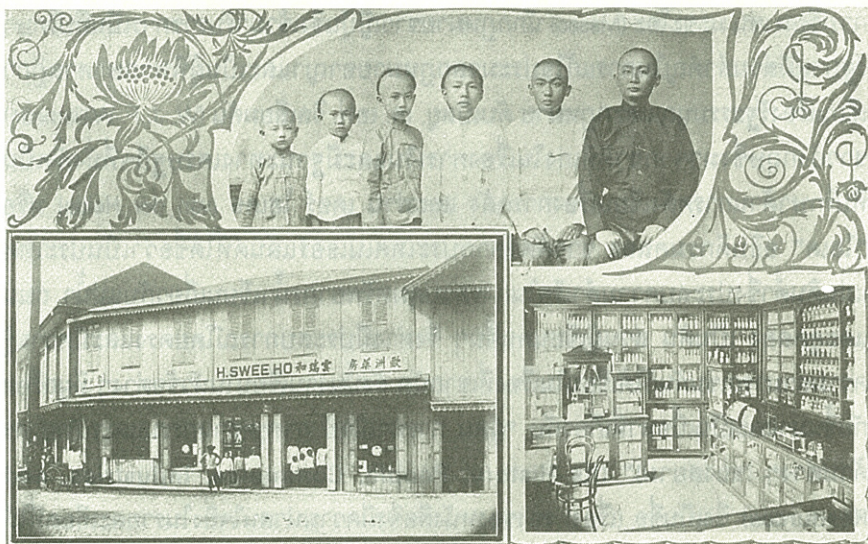

วัง สถานที่ราชการที่สร้างตามแบบตะวันตกและไทยประยุกต์และกำแพงเมืองเก่า

การเขียน เช่น มะซะโอะ (Masao) นักกฎหมายชาวญี่ปุ่นซึ่งเข้ามารับราชการเป็นที่ปรึกษา
รัฐบาลมีส่วนสำคัญในการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาและเป็นผู้พิพากษาศาลฎีกา
เขียนเรื่องรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ดับเบิลยู. เจ. เอฟ. วิลเลียมสัน (W. J. F. Williamson)
ชาวอังกฤษซึ่งมาจากชาติที่เก่งในเรื่องการเงินและมีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่งคั่งเป็น
ที่ปรึกษาด้านการคลังเขียนเรื่องการคลัง และฟาน เดอร์ ไฮเดอ (van der Heide) หรือ
“ไฮเด” อธิบดีกรมคลอง ชาวดัตช์จากประเทศเนเธอร์แลนด์ได้ชื่อว่าเป็นประเทศ
แผ่นดินต่ำซึ่งประสบความสำเร็จในการควบคุมทรัพยากรน้ำเขียนเกี่ยวกับแม่น้ำ ถนน
และคลอง เป็นต้น ส่วนผู้เขียนคนอื่นๆ ซึ่งต่างมีประสบการณ์โดยตรงและมีความรู้
ความสามารถเช่นกันก็ได้เขียนในเรื่องที่เขาถนัด ดังนั้นงานเขียนในหัวข้อต่างๆ ที่ถูกร้อย
กันขึ้นมาและเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับ “ผู้คน การพาณิชย์ การอุตสาหกรรมและทรัพยากร
ด้านต่างๆ (ของสยาม)” (Its History, People, Commerce, Industries, and
Resources) ซึ่งเป็นชื่อ (เรื่อง) รองของหนังสือจึงมีความน่าสนใจยิ่งในรายละเอียดที่ให้
สีสันของการพัฒนาประเทศที่สามารถเจริญรุดหน้าได้ในเวลาเพียงไม่กี่สิบปีจนเป็น
ที่ประทับใจของผู้คนทั่วไปเมื่อสยามอย่างก้าวเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ส่วนตาราง สถิติ

ต่างๆ ก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาประวัติศาสตร์สยามในสมัยนั้น งานเขียนชิ้นนี้ถือได้ว่าเป็นรายงานของความก้าวหน้าของสยามร่วมสมัยในสมัยรัชกาลที่ ๕ แต่ปัจจุบันหลังจากหนังสือเล่มนี้พิมพ์เผยแพร่เป็นเวลากว่าร้อยปีแล้ว งานเขียนชิ้นนี้ก็คือหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในการใช้เป็นข้อมูลและการอ้างอิงสำหรับผู้ทำงานศึกษาวิจัยด้านประวัติศาสตร์ไทยในสมัยรัชกาลที่ ๕ และรัชกาลก่อนหน้านั้นด้วยได้เป็นอย่างดี จึงนับว่าเป็นผลงานทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าเล่มหนึ่ง

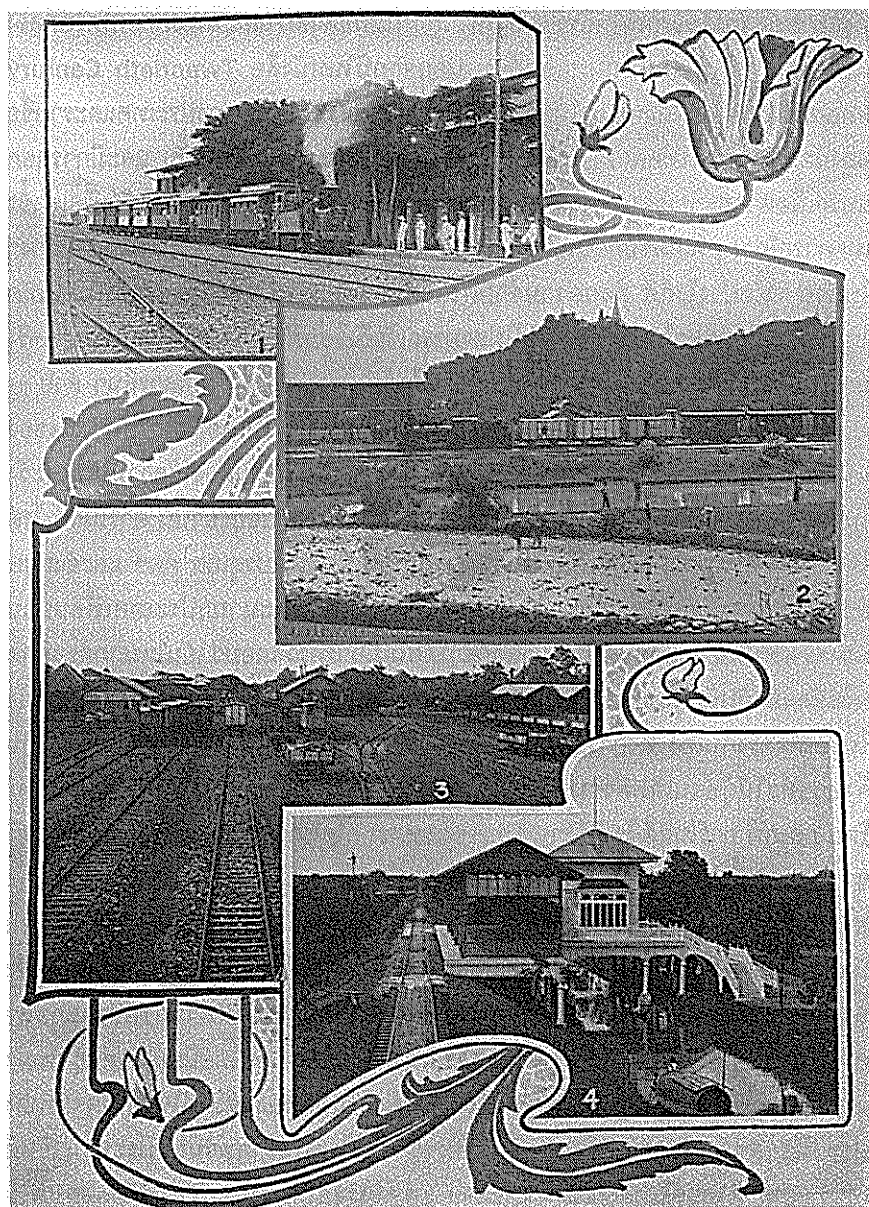
การเรียบเรียงหัวข้อต่างๆ ก็เป็นไปอย่างมีระบบซึ่งทำให้เห็นถึงการปฏิรูปประเทศอย่างค่อยเป็นค่อยไปทั้งในด้านการเมืองการปกครอง การทหาร การคลัง การสาธารณสุข การค้าขาย การผลิตข้าว การทำอุตสาหกรรมไม้สักและเหมืองแร่ การคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็ว (การไปรษณีย์และโทรเลข) ผู้อ่านยังสามารถเห็นภาพของสยามในช่วงปรับปรุงประเทศได้เป็นอย่างดีและยังทำให้เห็นถึงความเจริญต่างๆ ที่ยกระดับชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ นครหลวงของสยามก็เห็นความก้าวหน้าทางด้านการศึกษา การกีฬา และมีสิ่งดีพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ออกจำหน่ายอย่างแพร่หลาย ทั้งหนังสือพิมพ์ที่เป็นภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ

ชาวจีนเจ้าของร้านขายยา H. Sweet Ho พร้อมน้องชายและภาพหน้าร้านกับภายในที่ตกแต่งอย่างสวยงาม

ทั้งสยามยังเป็นดินแดนที่ให้สิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนาและพระมหากษัตริย์ก็ทรงเป็นองค์เอกอัครศาสนูปถัมภกอีกด้วย นอกจากนี้ในหนังสือ *Twentieth Century Impressions of Siam* ยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและรายชื่อของการทูตประเทศต่างๆ ที่ประจำในราชสำนักสยามในช่วงเวลานั้น และมีการสอดแทรกเนื้อหาและข้อเขียนต่างๆ ที่ปรากฏในเอกสารหรือหนังสือพิมพ์ร่วมสมัยเพื่อเล่าซ้ำเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้น จึงเท่ากับผู้อ่านได้อ่านเอกสารชั้นต้นในเรื่องต่างๆ ไปด้วย แต่อย่างไรก็ดี ด้วยความจำกัดในข้อมูลและการเป็นชาวต่างชาติที่ไม่สัมผัสกับข้อมูลที่เป็นภาษาไทยจึงอาจทำให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทั่วถึงจึงให้ข้อเท็จจริงบางประการคลาดเคลื่อนไปบ้าง ดังนั้นผู้อ่านจึงต้องตรวจสอบจากเอกสารอื่นๆ ด้วย

ส่วนงานเขียนประวัติศาสตร์ของอาร์โนลด์ โรต ซึ่งเป็นเสมือนบทใหม่โรงของหนังสือที่ครอบคลุมเนื้อหาประมาณ ๑ ใน ๔ ของหนังสือ ผู้อ่านต้องใช้ความระมัดระวังในข้อมูลต่างๆ ที่เขานำเสนอ เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ในสมัยอยุธยา นั้น อาร์โนลด์ โรต ใช้ข้อมูลและหลักฐานที่เป็นบันทึกของนักผจญภัยที่เป็นชาวโปรตุเกส ดัตช์ และอังกฤษ ฝ่ายเดียวขณะที่พวกเขาเข้ามาติดต่อกับกรุงศรีอยุธยาและนานาประเทศเพื่อนบ้าน บางครั้งเขาได้นำข้อเขียนต่างๆ มาลอกซ้ำโดยไม่มีการตรวจสอบว่าอันไหนถูกต้องที่สุด หรือขัดแย้งกับข้อมูลของไทย ส่วนงานเขียนของชาติต่างๆ เหล่านั้นก็มีความขัดแย้งในข้อเท็จจริงกันเอง ทั้งการออกเสียงและการสะกดชื่อของบุคคลต่างๆ ก็แตกต่างกัน จึงอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนได้โดยง่าย ในงานเขียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์รัตนโกสินทร์ อาร์โนลด์ โรต ใช้งานเขียนของแอนนา ลีโอโนเวนส์ (Anna Leonowens) สตรีชาวอังกฤษที่เข้ามาทำหน้าที่เป็นพระอาจารย์ถวายพระอักษรแก่พระราชโอรสและพระราชธิดาในราชสำนักของรัชกาลที่ ๔ เป็นหลักฐานในการอ้างอิง ซึ่งปัจจุบันนี้นักประวัติศาสตร์ก็มีความเห็นว่างานเขียนของเธอมืออคติและหลายเรื่องไม่ใช่ข้อเท็จจริง ทั้งชื่อต่างๆ ที่ปรากฏก็ไม่ใช่ชื่อที่คนไทยเรียกกัน จึงทำให้ไม่สามารถสืบเสาะหาความจริงได้ นอกจากนี้ อาร์โนลด์ โรต ยังมักนำเรื่องเก่าๆ ที่คนไทยนิยมเล่าต่อๆ กันมาเล่าซ้ำอีกครั้งโดยไม่ตรวจสอบก่อน ซึ่งบางเรื่องก็ไม่ถูกต้องและไม่ใช่ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เช่น กรณีรัชกาลที่ ๔ ทรงส่งช้างไปพระราชทานแก่ประธานาธิบดีเอเบราแฮม ลิงคอล์น (Abraham Lincoln) แห่งสหรัฐอเมริกาใน พ.ศ. ๒๔๐๔ แต่ในความเป็นจริงเป็นการส่งไปพระราชทานแก่ประธานาธิบดีเจมส์ บูแคนัน (James

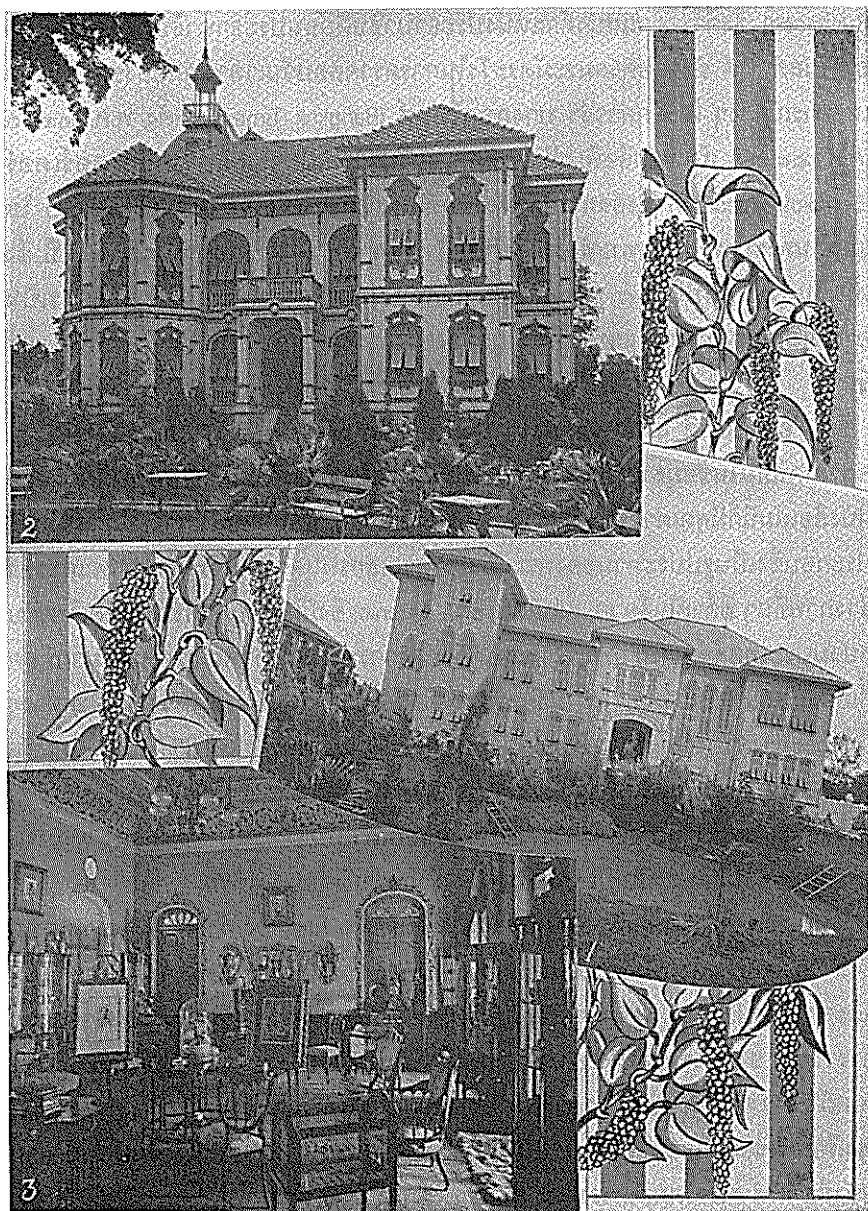

สถานีรถไฟในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ด้านขวาล่างสุดคือสถานีรถไฟส่วนพระองค์ที่สามเสน

Buchanan) ซึ่งดำรงตำแหน่งตำแหน่งประธานาธิบดีก่อนประธานาธิบดีลิงคอล์น ทั้งอาร์โนลด์ ไรต์ ยังขาดความระมัดระวังในการตรวจสอบวันเวลาที่ถูกต้องของการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ เช่น กล่าวว่า บางกอกไทมส์ (Bangkok Times) จัดตั้ง พ.ศ. ๒๔๓๐ (ค.ศ. ๑๘๘๗) เป็นหนังสือพิมพ์ที่เก่าที่สุด แต่ในความเป็นจริงคือบางกอกเรคคอร์ด (Bangkok Recorder) ซึ่งออกเผยแพร่เป็นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๓๘๗ (ค.ศ. ๑๘๔๔) ในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ หรือก่อนหน้านั้น ๔๓ ปี ซึ่งเป็นวันครบรอบปีที่ ๖๘ ของการประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกาจากการเป็นอาณานิคมของอังกฤษ และวันที่ที่ไม่ถูกต้องของการจัดตั้งกรมรถไฟ กรมไปรษณีย์ และอื่นๆ

อย่างไรก็ดี แม้ Twentieth Century Impressions of Siam จะมีความคลาดเคลื่อนในข้อมูลทางประวัติศาสตร์และมีข้อผิดพลาดในหลายๆ เรื่องก็ตาม แต่หนังสือเล่มนี้ก็มีคุณค่าอย่างมากเมื่อพิจารณาถึงการนำเสนอโดยเฉพาะรูปภาพที่พิมพ์ประกอบซึ่งเป็นรูปประติมากรรมของพระเจ้าอนงยาเธอกรมหลวงดำรงราชานุภาพและของช่างภาพอื่นๆ ที่สำคัญคือ เจ. แอนโตนิโอ (J. Antonio) ซึ่งมีผลงานภาพโปสการ์ดเกี่ยวกับสยามประเทศจำนวนมาก เพราะถือได้ว่าเป็นการรวบรวมภาพถ่ายจำนวนมากที่สุดที่เกี่ยวกับสยามในแง่มุมต่างๆ มาจัดพิมพ์ไว้ในเล่มเดียวกัน ทั้งการจัดวางรูปภาพต่างๆ ก็ทำได้อย่างสวยงาม โดยนำศิลปะรูปแบบนวลศิลป์หรืออาร์ตนูโว (art nouveau) ที่นิยมกันในเวลานั้นมาใช้ในการตกแต่งได้แก่ลายเครือเถา พฤษชา และเส้นสายที่อ่อนช้อยงดงามทำให้เกิดการจัดภาพถ่ายและการรวมรูปกลุ่มภาพถ่ายในแต่ละหน้าที่แปลกตา สวยงาม ประณีต และมีศิลปะ นับเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับหนังสือเล่มนี้ด้วย

ภาพต่างๆ เหล่าที่ปรากฏก็มีจำนวนนับร้อยๆ ภาพ ซึ่งสามารถจัดหมวดหมู่ได้ดังนี้ : ภาพพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ บุคคลสำคัญทั้งที่เป็นขุนนางไทย พุทธาณูทูต และชาวต่างประเทศ พ่อค้าวานิชย์ที่เป็นคนชาติทั้งชาวตะวันตก ชาวจีน และชาวสยาม ข้าราชการ ชาวบ้าน ชาวไร่ชาวนา สถานที่ซึ่งมีทั้งพระราชวัง โบราณสถาน วัดวาอาราม โบสถ์ วิหาร อนุสรณ์สถาน อาคารพาณิชย์ คฤหาสน์ โรงงาน ห้องสมุดแห่งแรกของสยาม โรงเรียนทั้งของไทยและโรงเรียนของศาสนาอื่นๆ ที่ทำการรัฐบาล โรงพิมพ์ สำนักงาน หนังสือพิมพ์ สโมสรคลับ โรงแรม สะพาน ถนนหนทาง ทางรถไฟ เรือพาณิชย์ เรือจ้าง ศิลปวัฒนธรรม สัตว์พื้นบ้าน ยานยนต์ รถม้า วิถีชีวิตแบบไทยๆ ทั้งในภาคการเกษตร

บ้านขุนนางมีเรือนหลังใหญ่และหลังเล็กในบริเวณเดียวกัน ภายในตกแต่งแบบวิลลาของตะวันตก

และการค้า สินค้าจากตะวันตกที่จัดจำหน่ายในประเทศไทย โรงงานอุตสาหกรรมรายย่อย บรรยายภาคในกรุงและชนบท และอื่นๆ อีกมากมาย แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าผู้เขียนมักไม่ได้ให้รายละเอียดของภาพต่างๆ โดยเฉพาะชื่อของบุคคลที่ปรากฏในภาพ รวมทั้งกลุ่มพ่อค้าชาวจีนสยามจำนวนมากที่มีบทบาทในด้านเศรษฐกิจของไทยสมัยนั้น ที่ลูกหลานได้สืบทอดระดูกลอยู่ในไทยต่อมา ในกรณีที่มีชื่อเสียงเรียงนามกำกับ แต่หากผู้อ่านต้องการทราบชื่อจริงๆ ก็ยากที่จะบอกได้ว่าใครเป็นใคร เพราะการถอดคำของพ่อค้าชาวจีนจากภาษาจีนเป็นภาษาอังกฤษนั้น เขาไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการใช้หลักเกณฑ์การถอดคำเท่าใดนัก จึงทำให้ผู้อ่านในปัจจุบันยากที่จะทราบได้ว่าชื่อที่ถูกต้องนั้น ออกเสียงอย่างไร แต่ภาพที่เกี่ยวกับกรุงเทพฯ ซึ่งทำให้เห็นถึงการสร้างกรุงเทพฯ ให้ทันสมัยทัดเทียมตะวันตกดูน่าประทับใจอย่างยิ่งในความเป็นเมืองที่มีระเบียบและความสะอาด รวมถึงภาพหายากที่เป็นร้านค้าและห้างจำหน่ายสินค้าตะวันตก สถานที่ทำการโรงเรียน สโมสร บ้านหรือคฤหาสน์ของคหบดีที่มีชีวิตอยู่อย่างหรูหราและมีรสนิยมแบบตะวันตกก็สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบไทยให้เป็นตะวันตกได้เป็นอย่างดี ชาวตะวันตกที่มาจากประเทศที่พัฒนาในขณะนั้นคงมีความรู้สึกไม่แตกต่างมากนักในการกินอยู่ในสยาม

Twentieth Century Impressions of Siam : Its History, People, Commerce, Industries, and Resources จึงนับว่าเป็นบทบันทึกที่สำคัญในประวัติศาสตร์ในการเรียนรู้ถึงการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในสมัยรัชกาลที่ ๕ ทั้งหนังสือยังบรรจุเป้าหมายของผู้จัดทำที่ต้องการให้หนังสือนี้เป็น “...การเสนอภาพที่เป็นตัวแทนของสยามในระดับที่ไม่เคยมีความพยายามทำมาก่อนหน้านี้” (...give a pictorial representation of Siam upon a scale which has never been attempted before) (คำนำในหน้าบรรณาธิการ-อาร์โนลด์ไวต์) หนังสือเล่มนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึง “ความประทับใจ” ของทั้งผู้เขียนและผู้จัดทำในอดีตที่มีต่อสยามพอๆ กับผู้อ่านในปัจจุบันที่ได้รู้เรื่องราวและเห็นภาพเก่าอันน่าตื่นตาตื่นใจจำนวนมากของสยามประเทศและผู้คนมากมาย หลากหลายเชื้อชาติและอาชีพเมื่อกว่าร้อยปีที่แล้วด้วย.